

Scaleups

Sammanfattning

Inkubera i Örebro AB ansöker 46 procent av projektets bokförda kostnader, dock högst 3 300 000 kronor för projekt Scaleups under perioden 2023-07-01 – 2026-09-30.

Projekt ska bidra till att långsiktigt stärka ett konkurrenskraftigt och hållbart näringsliv genom att underlätta för en grön omställning och utveckling i nya och befintliga företag och jobba utifrån Östra Mellansverige (ÖMS) och respektive regions strategi för Smart Specialisering. Fokus är internationalisering, strategisk kompetensförsörjning, kapitalanskaffning och hållbarhet.

Projektet Scaleups är ett samverkansprojekt mellan fyra innovationsaktörer i ÖMS (UIC, Linköping Science Park, Inkubera och Create).

Det bygger vidare på de i ÖMSint framtagna processer, arbetssätt, kunskap, nätverk, samverkan och erfarenheter.

Projektet genomförs i fyra olika program – InnoPrep, PreScaleup, Scaleup och DeepTech. Projektet bygger på fortsatt samverkan med akademi som storbolag, såväl som med andra aktörer i det innovationsfrämjande systemet (Almi, kluster, övriga science parks och inkubatorer).

Skäl för det föreslagna beslutet

Projektet genomförs enligt den regionala utvecklingsstrategins prioriterade områden Näringsliv och entreprenörskap samt Innovationskraft och specialisering och bidrar till att nå målen om Ökad tillväxt i näringslivet samt Ökad global konkurrenskraft.

Projektet finansieras också från Program för Europeiska regionala utvecklingsfonden för Östra Mellansverige 2021-2027, (ERUF).

Regional tillväxtnämnd har fattat beslut om inriktning för finansiering för det statliga anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder (2021-04-07 § 26). Projektet bedöms ligga i linje med den prioriterade inriktningen ”Projekt som främjar en utveckling av näringslivet som är långsiktig och hållbar”. Inom ramen för beslutade inriktningar är också medfinansiering till EU prioriterat.

Bakgrund

Swedish scaleups började sin utvecklingsresa 2014 genom Växtzon 1 (Swedish Scaleups är ett samverkansprojekt för innovativa bolag i Eskilstuna, Linköping, Norrköping, Uppsala, Västerås och Örebro – som är redo skala upp).Därefter följde Växtzon 2 och ÖMSINT. 2014 var scaleups ett relativt nytt begrepp. Sedan dess har begreppet scaleupbolag blivit alltmer etablerat. Forskning pekar bland annat på att scaleupföretag har en viktig roll i att stärka sysselsättningen och den långsiktiga tillväxten i regionala och nationella ekonomier.

Under Växtzon 2 arbetade projektet med 234 bolag, genomförde fler än 100 hållbarhetsanalyser vilka gav konkreta resultat i bolagens förflyttning kopplat till hållbarhet. Av det totala antalet bolag var 18 från Örebroregionen där ca hälften genomförde hållbarhetsanalyser. Jämställdhet och till viss mån mångfald ingick i programmet för bolagen. Projektet testade nya former för internationalisering, t ex genom samarbete med det europeiska inkubatornätverket EuroIncNet. Detta kompletterade befintliga erbjudanden på marknaden och skapade stort värde för företag i ÖMS. Utvärderingen visade också på goda resultat i flera företag, hos parterna och i det innovationsstödjande systemet. Bolag som deltog i Växtzon 2 ökade antalet anställda med drygt 1100 anställda 2017-2021 varav drygt 110 antal är kopplade till Örebroregionen. Projektet har även bidragit med storregionala mervärden för innovationsstödsystemet i ÖMS, genom att skapa en storregional plattform för tillväxt i ÖMS, vilket var ett av projektets två mål. Genom att gemensamt arbeta med innovationsstöd, koncept- och metodutveckling samt genom bättre nyttjande av kontakter och kompetenser hos de innovationsstödjande aktörerna i regionen har projektet stärkt förutsättningarna för hållbar tillväxt för innovativa företag i ÖMS.

Målgruppen är scaleupföretag i ÖMS; företag med potential till stark tillväxt. Totalt i ÖMS deltar 114 företag. Flera av företagen är kopplade till något av utmaningsområdena definierade med utgångspunkt i ÖMS prioriterade smarta specialiseringsområden. Inkuberas del av total bolagsbudget beräknas till (antal bolag/område): Innoprep 3, Prescaleup 8, Scaleup 4, Scaleup Deeptech 2. 50 procent av företagen återfinns inom områdena för Smart Specialisering.

Utifrån lyckat resultat i tidigare insatser och projekt avser Inkubera att nå stor nytta och effekt även i detta projekt genom nya arbetstillfällen, vidareutveckling av innovationsnivån i företag samt förstärka det innovations- och företagsfrämjande systemet.

Projektets målgrupp är fyra identifierade SME-bolagstyper:

- *Scaleups* - innovativa, snabbväxande företag vilka har potential att dubbla omsättningen på relativt kort tid. Företaget ska ha passerat stadiet för sk startupbolag och nått en relativ storlek, mätt som antal anställda eller i omsättning.
- *Prescaleup* - har samma potential som ett scaleupbolag men har ännu inte uppnått samtliga kriterier i antal anställda eller omsättning. Innovationshöjd, internationell potential eller skalbarhet måste vara uppfyllda.
- *Deep tech-bolag*, vars innovation baseras på avancerad ingenjörskonst eller vetenskaplig forskning, och har potential att katalysera stora steg framåt inom sin bransch.

Innoprep - En stor utmaning i ett näringsliv som har få bolag som kommer från kunskapsintensivt ursprung (forskning) är att förmågan att kunna skala (innovationshöjd) är en nedprioriterad del av affärsplanen. För att skapa resiliens hos denna grupp behövs stöttning i att öka på takten i deras innovationsförmåga.

Övergripande mål

Projekt ska bidra till att stärka ett konkurrenskraftigt och hållbart näringsliv genom att underlätta för en grön omställning och utveckling i nya och befintliga företag.

Projektmål

Stärka funktionalitet i det innovations- och företagsfrämjande systemet i form av:

- Utvecklade processer för samverkan i genomförandet av företagsstöd mellan projektparterna samt med Almi Företagspartner.
- Delat stödprogram för scaleupbolag med andra regioner.

Aktiviteter

1 - Insatser mot bolag - Rekrytering, program, moduler, fördjupning och nätverk för bolagserfarenhetsutbyte

Målet är att erbjuda drygt 100 unika bolag i de utpekade målgrupperna anpassat stöd för hållbar tillväxt genom två program (scaleupprogrammet och prescaleupprogrammet) samt två Smart spec-anpassade moduler.

DeepTech för bolag inom framför allt Life Science och Energi samt Innoprep för bolag inom framförallt Livsmedel och Smart Industri.

De beskrivna fördjupningsmomenten – i form av Boot Camps – syftar till att ge bolag i målgruppen som av olika anledningar inte kan delta i ett helt program möjlighet att stärka sin konkurrenskraft genom att fördjupa sig i den för bolaget relevanta nya områden som Kompetensförsörjning och mångfald, Cybersäkerhet, resiliens och säkerhet, Datadriven affärsutveckling, AI och digitalisering, Hållbarhet, Internationalisering, Innovationsledning, IP-frågor, etc.

1.1 – Scaleup-program för 29 bolag (4 Inkubera)

Genomföra scaleupprogrammet som bygger på 4 moment

- Nulägesanalys i 3 delar. Utvecklingsdialog tillsammans med Almi, Hållbarhetsanalys enligt Väx Hållbart, som syftar till att tydliggöra på vilket sätt hållbarhet kan integreras i bolagets affärsplan, STEP-riskanalys med syfte att identifiera eventuella risker och möjligheter i teamet.
- Tillväxtplan/scaleup roadmap. Tillsammans med affärscoach översätts därefter den befintliga affärsplanen till en tillväxtplan.
- Rekrytering av advisory board. Parallellt med framtagandet av scaleupbolagets tillväxtplan rekryteras personer till företagets så kallade advisory board, oftast bestående av en person från akademien, en affärscoach samt en person med bolagsledningserfarenhet från större internationellt bolag.
- Tillväxtresa. Arbete tillsammans med advisory board för att påbörja bolagets tillväxtresa.

1.2 - pre Scaleup-programmet för 34 bolag (8 Inkubera)

Genomföra prescaleup-programmet som innehåller vissa gemensamma moment med scaleup-programmet

- Nuläget - på samma sätt som i scaleup-programmet (se ovan 1.1)
- Behovsanalys - med utgångspunkt från nuläget gör bolaget tillsammans med affärscoachen en analys av vilken typ av insats som ger mest effekt för bolaget givet dess individuella situation.
- Individuellt anpassad insats. Här väljs någon av tidigare utvecklade insatserna - STEP, fördjupning inom Hållbarhet, Euorincnet för internationalisering eller någon av de delarna som behöver utvecklas med hänsyn tagen till bolagens uttryckta behov.

1.3 - Deep tech-modul för 31 bolag (2 Inkubera)

En ny modul som ska kunna erbjudas Deep Tech-bolag som antingen har gått ett etablerat accelerator-program, eller som har avslutat prescaleup programmet och behöver ytterligare stöttning utifrån att man har längre tid till marknad.

Ett tredje alternativ är att modulen genomförs samtidigt som scaleup-programmet som extra stöd i vissa specifika områden enligt nedan.

Den gemensamma nämnaren för dessa bolag är de delar utmaningen att de har längre tid till marknad.

1.4 - Innoprep-modul för 20 bolag (3 Inkubera)

En ny modul som ska kunna erbjudas i första hand industribolag med hög omsättning och bra marknadsandel i främst våra traditionella industrilän där det finns en tydlig outnyttjad skalnings-potential. Modulen kommer att erbjuda metoder till befintliga bolag som i grunden inte härstammar från en kunskapsintensiv miljö för att öka takten i sin innovationsförmåga samt innovationshöjd. Genom att utveckla metoder för att skala och innovera ges dessa bolag en möjlighet att växla upp för att inom något/några år kunna gå in i antingen prescaleup och därefter i scaleup.

1.5 - Rekrytering och antagning

För att säkerställa ett bra inflöde av relevanta bolag till programmet avser projektet att tillämpa regionala antagningsgrupper som arbetar inom hela länet med övriga aktörer. Utöver det scoutas bolag aktivt - även utanför länet och internationellt för att hitta bolag som attraheras av att ta del av erbjudandet inom ÖMS och Swedish scaleups och därmed etablera sig här. Målsättningen är att attrahera nya bolag till regionen samt att säkerställa att rekryteringen breddas med avseende på jämställdhet och mångfald.

1.6 - Boot Camps

Konkreta kortare insatser till bolag som av någon anledning inte kan eller vill ta del av ett helt program. Fokus ligger på specifika utmaningar eller nya frågeställningar som bolagen upplever. Insatsen genomförs i ett så kallat Boot Camp - en intensiv insats som sträcker sig max över ett dygn.

1.7 - Erfarenhetsutbyte mellan bolag - Scaleupnätverk

Skapa ett värdeskapande nätverk som erbjuds scaleupbolag i ÖMS. Nätverket bygger på regelbundna träffar, med inbjudna gästföreläsare och processer för att skapa lärande. Syftet är att synliggöra bolagen för att visa att vi i ÖMS är måna om denna grupp av bolag - detta skapar attraktivitet.

Ett annat syfte är att öka bolagens konkurrenskraft - nätverket kan i sig medföra nya affärer, nya partnerskap och nya produkter/varor/tjänster i de oväntade möten bolagen emellan.

2 - Utveckling, struktur, kapacitetsbyggande och lärande

Arbetspaketet ska bidra till målet om att utveckla aktörernas kapacitet och erbjudande för vara fortsättningsvis relevanta för målgruppen.

Syftet är att genom konkreta utvecklingsaktiviteter fördjupa och utveckla befintliga erbjudanden, utveckla nya delar/moduler som lätt kan jackas in i befintliga program och verka för att projektet i sig blir en lärandemiljö för samtliga projektparter i samverkan med övriga aktörer. Arbetspaketet bygger så kallat strukturkapital och kapacitet för långsiktigt hållbar affärsutveckling i ÖMS.

2.1 - Utveckling modulen Innoprep

Utveckling av Innoprep-modulen. Den nya modulen ska bygga på kunskap och forskning om målgruppen och dess utmaningar, om innovation och innovationsledning.

2.2 - Utveckling av modulen Deeptech

Den nya modulen ska möta målgruppens behov och dess utmaningar. Resultaten av aktiviteten är en modul som ger bolagen verktyg för att fördjupa sin tillväxtplan kring val av juridik, immateriella rättigheter, produktutveckling och affärsutveckling som leder till att bolagen blir mer investeringsbara och snabbare når marknad med sin produkt.

2.3 - Erfaträffar

Skapa lärande i projektet men även med andra projekt (Framgångslyftet) och övriga aktörer och bolag.

Aktiviteten fördelas mellan de fem regionerna med en ansvarig värdprojektpart för varje.

2.4 - Utveckling av Hållbarhetserbjudandet

Ge bolagen bättre verktyg och kunskap så att hållbarhet blir en verkligt integrerad del i deras affärsplan. Resultatet av aktiviteten är en vidareutveckling av befintligt verktyg Väx hållbart, men även en fördjupning inom Cirkulära affärsmodeller, Social hållbarhet ur en investerares perspektiv, Från Hållbarhet till Impact, Effektmätning av social hållbarhet.

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Lena Kihl

Projektforum
2023-02-06

Projektbeskrivning
Dnr: 22RS12446

2.5 - Utveckling av Internationaliseringserbjudandet

Ge bolagen bättre verktyg och kunskap så att projektet stärker deras internationalisering.

Detta kommer att ske genom att synliggöra såväl befintliga nationella som regionala initiativ och erbjudanden på ett mer strukturerat sätt i ÖMS-regionen.

2.6 - Kapacitetsbyggande - plattform

Utveckla ett gemensamt on-boarding verktyg för bolag och aktörer i Swedish scaleup och som även kan användas av andra regioner och på nationell basis.

Det saknas gemensamma digitala verktyg för att hantera och strukturera affärsutveckling mellan bolag och stödorganisationer inom ÖMSINT.

2.7 - Utvecklingsprocess för effektiv utveckling av nya relevanta områden

Öka förmågan hos aktörerna att baserat på omvärldsförändringar kunna anpassa innehållet i programmet så att det gynnar deltagande företags utveckling och anpassningsförmåga. Det blir också en lärprocess för deltagande projektpartners genom att identifiera relevanta och aktuella omvärldsfaktorer som kan påverka företagets konkurrenskraft. Som t ex de stora marknadsförändringarna som skedde på grund av pandemin, energikrisen som nu pågår och världsläget i stort.

3 - Samverkan mellan Almi/Framgångslyftet och Swedish scaleups

Förstärka samarbetet i synnerhet med Almi. Samverkan innebär att bägge projekten (Swedish scaleups och Framgångslyftet) stärks i sitt genomförande. Målet är att skapa hållbar tillväxt hos bolag i ÖMS genom samarbete som bidrar till strukturer, arbetssätt och lärande för projekten. Samverkan sker på flera nivåer; Strategisk nivå mellan styrgrupperna; Taktisk nivå mellan projektledare, samt på Affärsrådgivar-/coachnivå.

3.1 - Strategisk nivå

Styrguppsnivå där projektet kommer att adjungera projektledaren/projektägaren i varandras styrgrupper. Utgångspunkten för paketet är kundresan/bolagsresan och de omvärldsförändringar (exempelvis lågkonjunktur, kompetensförsörjningsutmaningar, politiska styrsignaler, organisatoriska förändringar, etc.) som påverkar projekten under projekttiden. Syftet är att styra systerprojekten för ett effektivt och hållbart genomförande samt att skapa hållbara nya strukturer för samverkan.

3.2 - Taktisk nivå

Utgångspunkten är att tillsammans erbjuda effektiva och koordinerade leveranser till bolag i ÖMS där det finns gemensamma behov. Syftet är att koordinera och behovsstyrda samordna aktiviteter och skapa ett effektivt resursutnyttjande mellan projekten.

3.3 – Affärsrådgivar-/coachnivå

Syftet är koordinera konkreta insatser mot bolag där så krävs, samt att utveckla det gemensamma lärandet och kring arbetsmetoder, verktyg och nätverk.

4 - Samverkan inom innovationssystemet - fokus Smart Spec

Fördjupa och utveckla samverkan inom det storregionala innovationssystemet- med särskilt fokus på Smart Spec med utgångspunkt från de fastslagna färdplanerna. Insatserna inom respektive aktivitet ska bidra till en eller fler av dessa identifierade färdplaner.

4.1 - Smart Spec i Örebro

Inkubera kommer nyttja och vidareutveckla de relationer och aktörskonstellationer som finns upparbetade inom de olika delarna av Smart Specialisering; AI Impact Lab, Forskning & Innovation på Region Örebro Län, IUC (som är på gång att startas), ORUs Holding-bolag och Innovationskontor och Innovationsrådet (som består av representanter för de olika aktörerna inom innovationsstödsystemet). Redan idag är samarbeten igång och projektet kommer att nyttja dessa utifrån Smart Specialiseringsstrategin och de bolag som tas in till programmet.

5 - Nationell förankring och spridning - fortsatta insatser för scaleup-bolag i ÖMS

Skapa förutsättningar för en fortsatt nationell satsning på scaleup i Sverige. Påverka på nationell nivå för att positionera Swedish Scaleup och påvisa behoven av nationell samling kring den här typen av bolag. Målet är att ÖMS modeller ska bli en förebild gällande en nationell satsning på scaleupbolag.

5.1 - Påverkansarbete genom SISP

Inom projektparternas branschorganisation SISP pågår ett arbete kring scaleupsatningar i Sverige. Aktiviteten syftar till att introducera Swedish scaleup i denna process, genom kommunikation, påverkan, lobbying.

Indikatorer

Företag som får stöd (fördelade per mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	114 (17 Inkubera)
Företag som får icke-ekonomiskt stöd	150 (22 Inkubera)
Antal skapade arbetstillfällen	250 (37 Inkubera)
SMF som utvecklar produkter, processer och affärsmodeller	34 (5 Inkubera)
Små och medelstora företag (SMF) som inför produkt- eller processinnovationer	20 (3 Inkubera)

Ingående kommuner

Projektet avser Örebro läns del i ett ÖMS-övergripande projekt.

Regional samverkan

Respektive region samlar de aktörer som bidrar till kommersialisering och affärsutveckling för att se över roller, erbjudanden, glapp och överlapp i syfte att säkerställa att på bästa sätt tillgodose bolagens behov. ALMI, inkubatorer och science parks har en given roll i det akademiska systemet för innovation och nyttiggörande. Projektet fokuserar också på ytterligare stärkt och konkretiserad samarbete med Almi avseende hållbarhetsarbete och internationalisering, men också genom erfarenhetsutbyte mellan affärsutvecklare och projektledare.

Perspektiv

Aktiviteterna syftar till att bidra till att ge bolagen bättre verktyg och kunskap så att hållbarhet blir en verkligt integrerad del i deras affärsplan. Resultatet av aktiviteten är en vidareutveckling av befintligt verktyg Väx hållbart, men även en fördjupning inom Cirkulära affärsmodeller, Social hållbarhet ur en investerares perspektiv, Från Hållbarhet till Impact, Effektmätning av social hållbarhet. Aktiviteten sker i samverkan med andra aktörer i det regionala företagsfrämjande systemet.

Den externa kommunikationen anpassas för att nå en mångfald av representanter i målgrupperna.

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Lena Kihl

Projektforum
2023-02-06

Projektbeskrivning
Dnr: 22RS12446

Det sker bland annat genom att spegla olika bakgrunder såsom kön, ålder och geografi bland annat genom att:

- Göra aktiva val av bilder.
- Personer som får representera företag och andra som lyfts fram i kommunikationen.
- Språket är inkluderande.
- Valet av kanaler.
- Val av sammanhang projektet kommuniceras i.

Kommunikationen tar bland annat stöd i Jämställdhetsmyndighetens kunskapsunderlag ”Alla ska med”.

Långsiktighet

Projektet har som ambition att skapa förutsättningar för fortsatt nationell satsning på scaleups. Efter projektets avslut kommer utvecklade och framarbetade nytta och värde vara återfört till respektive organisation.

Uppföljning

I syfte att utöka samverkan med Almi planerar projektet för en gemensam upphandling av följeforskning och utvärdering.

För att säkerställa att projektparterna arbetar aktivt mot de uppsatta målen följs projektet upp löpande.

Resultatspridning

Fokus i kommunikationen ligger på att dokumentera resultat och den kunskapsutveckling som sker i projektet. Bolagens utveckling och metodutveckling står i centrum. Genom att dokumentera och paketera på ett tillgängligt sätt bidrar kommunikationsaktiviteterna till att öka attraktiviteten att delta i projekt samt den gemensamma kunskapsutvecklingen. Metodmaterial kan spridas och användas även i andra sammanhang utanför projektet. På så sätt bidrar projektets kommunikationsinsatser till att utveckla parternas förmåga att effektivt stötta scaleups och hela samhällets långsiktiga utvecklingsförmåga.

Projektet använder kanaler i den gemensamma plattformen Swedish scaleups. Huvuddelen av dessa är redan upparbetade.

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Lena Kihl

Projektforum
2023-02-06

Projektbeskrivning
Dnr: 22RS12446

Dessa är:

- Hemsidan www.swedishscaleups.se
- Parternas egna hemsidor (www.linkopingsciencepark.se, www.create.se, www.uic.se, www.incubera.se)
- Sociala medier för Swedish scaleups: Facebook, Instagram, LinkedIn samt Tiktok.
- Parternas resp sociala medier.
- Trycksaker, så som rollups, böcker, whitepapers etc.
- Nätverk och partnerskap för att generera spridning
- Digitala plattformar som tillhandahålls av EU, regioner och andra aktörer med intresse att sprida projektets kommunikation.

Projektorganisation

Styrgrupp består av samtliga parter verksamhetsledare/VD. Till styrgruppen är huvudprojektledare, kommunikationsansvarig samt projektkonom ständigt adjungerade. Utöver detta kommer styrgruppen att adjungera externa representanter som både Regionalt utvecklingsansvariga (RUA) och Almi för att stärka det regionala samarbete och insyn i varandras aktiviteter. Andra representanter som kan bidra med omvärlds-bevakning/inter-nationalisering och annan situationsanpassad kompetens. Styrgruppen leds av VD på Linköping Science Park. Extern utvärderare deltar som adjungerad i styrgruppen.

Projektledargrupp/Affärscoacher på respektive samarbetspartner träffas regelbundet. Projektledare/Affärscoacherna ansvarar för inflödet och kvalificering av bolag till programmet som säkerställer att bolagen får rätt insatser och tilldelad coach. Projektledargruppen följer bolagen och affärscoacherna med kontinuerliga avstämningar som ser till att bolagen drivs framåt och når sina mål i enlighet med tillväxtplanen och individuella insatserna. Projektledargruppen leds av huvudprojektledaren för ÖMS.

Avgränsning ordinarie verksamhet

Projektet är ett utvecklingsprojekt med fokus på att utveckla processerna för samverkan, utveckla nya moduler (Innoprep och Deeptech) samt vidareveckla befintliga moduler (Prescaleup och Scaleup). Projektet bygger på fortsatt samverkan med akademi som storbolag, såväl som med andra aktörer i det innovationsfrämjande systemet (Almi, kluster, övriga science parks och inkubatorer).

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Lena Kihl

Projektforum
2023-02-06

Projektbeskrivning
Dnr: 22RS12446

Kostnads- och finansieringsbudget

Bokförda kostnader	2023	2024	2025	2026	Totalt
Personalens lön: Bruttolön	589 713	1 179 426	1 179 427	589 713	3 538 279
Schablon för lönebikostnader (%)	266 786	533 572	533 572	266 786	1 600 717
Schablon på upp till 40%	342 600	685 199	685 199	342 600	2 055 598
Summa bokförda kostnader	1 199 099	2 398 198	2 398 199	1 199 099	7 194 594

Finansiär	2023	2024	2025	2026	Totalt
Offentlig finansiär					
Region Örebro län	550 000	1 100 000	1 100 000	550 000	3 300 000
Tillväxtverket ERUF	479 640	959 279	959 279	479 640	2 877 838
Inkubera	169 459	338 919	338 919	169 459	1 016 756
Summa finansiering	1 199 099	2 398 198	2 398 199	1 199 099	7 194 594

Beslut om medfinansiering från ERUF kommer att hanteras på strukturfondspartnerskapets möte den 24/3 2023.